

och mat ënnerstëtzen, well et ass schonn e relativ staarkt Stéck, datt mer e Gesetz stëmmen, wou u sech och dat Essenziellt, dat Kärstéck vun deem ganze Klimagesetz jo och an deem Reglement ass, wat jo definéiere soll, wat fir eng Secteure mussen aspueren - an dat kenne mer u sech nach net! An dobäi hunn ech jo och nach virdrun a menger Ried gesot, dass den Artikel 5, deem dat alles konditionéiert, dass dee louche ass. Dat heescht, d'Regierung hat Zäit, sech eens ze ginn. A wa se nach méi laang brauch wéi bis den 31. Januar 2021, da bedeit et, datt d'Regierung elo nach relativ wäit dovunner ewech ass, sech eens ze sinn, wat iwwerhaupt d'Klima, also d'CO₂-Emissiounen, d'Aspuerung misste sinn. An dat deit op eng relativ schlecht Perspektiv hin, wat d'Klimapolitik vun dëser Regierung bedeit.

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci villmools, Här Wagner. Et ass keng weider Wuertmeldung méi do. Da kënne mer zum Vott vun dëser Motioun kommen.

Vote sur la motion 2

Fir d'éischt de Vote électronique fir déi perséinlech Stëmmen.

Duerno maachen ech den Appel nominal fir déi, déi e Vote par procuration wëllen ofginn.

Appel nominal (votes par procuration)

Domadder ass dës Motioun bei 25 Jo-Stëmmen a 35 Nee-Stëmmen ofgeleent.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp (par Mme Martine Hansen), MM. Emile Eicher (par Mme Octavie Modert), Félix Eischen (par M. Michel Wolter), Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies (par Mme Diane Adehm), Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler et Michel Wolter ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen ;

MM. Marc Baum et David Wagner.

Ont voté non : MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff, Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer ;

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Claude Haagen, Mmes Cécile Hemmen et Lydia Mutsch ;

Mme Semiray Ahmedova, MM. Carlo Back, François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché et M. Charles Margue ;

MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup et Roy Reding.

Motion 3

Da kéime mer zur Motioun Nummer 3. Dat ass déi Motioun, déi vum Här David Wagner deposéiert ginn ass. Ass nach een, deem zu dëser Motioun d'Wuert ergräife wëllt? Den Här Paul Galles, wann echgelift.

■ **M. Paul Galles (CSV).**- Merci, Här President. Mir wäerten dës Motioun matstëmmen, well mer der Meenung sinn, dass d'Abannung vun der Chamber genau dee Punkt ass a genau dee Schrëtt ass, deem een elo muss maachen an dee genau eppes anescht ass, wéi dat an der Motioun vun der Majoritéit war, wou et nämlech eleng eng Saach war vun der Regierung. Mir wëllen, dass d'Chamber matagebonne gëtt. An dofir ënnerstëtze mer dës Motioun.

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci villmools, Här Galles. Da ginn ech d'Wuert un den Här François Benoy.

■ **M. François Benoy (déi gréng), rapporteur.**- Jo, villmools merci, Här President. An der Motioun Nummer 3 vun déi Lénk gëtt gefrot, dass d'Chamber nach méi Detailler kritt an och agebonne gëtt. An et gëtt och nach preziséiert par rapport zu der Motioun, déi ech presentéiert hunn, also der Motioun 1. Et ass also eng Ergänzung vun engem Tiset, dee mir och schonn an der Motioun haten, mat awer ganz sënnavolle Propositionen, déi do gemaach ginn, am Sënn dovun, dass mer als Chamber méi Detailler hunn. Dofir wäert ech menger Fraktioun proposéieren, dass mer déi Motioun vun déi Lénk ënnerstëtzen.

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci villmools, Här Benoy. Et ass keng weider Wuertmeldung do. Da kënne mer zum Vott vun dëser Motioun kommen.

Vote sur la motion 3

Fir d'éischt de Vote électronique fir déi perséinlech Stëmmen.

Duerno maachen ech den Appel nominal fir déi, déi e Vote par procuration wëllen ofginn.

Appel nominal (votes par procuration)

Domadder ass dës Motioun mat 56 Jo-Stëmmen a 4 Abstentiounen ugeholl.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp (par Mme Martine Hansen), MM. Emile Eicher (par Mme Octavie Modert), Félix Eischen (par M. Michel Wolter), Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies (par Mme Diane Adehm), Georges Mischo (par M. Paul Galles), Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler et Michel Wolter ;

MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff, Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer ;

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Claude Haagen, Mmes Cécile Hemmen et Lydia Mutsch ;

Mme Semiray Ahmedova, MM. Carlo Back, François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché et M. Charles Margue ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen ;

MM. Marc Baum et David Wagner.

Se sont abstenus : MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup et Roy Reding.

6. 7679 - Projet de loi portant introduction de mesures temporaires relatives à l'application des articles 12 et 18 de la loi du 17 avril 2018 concernant l'aménagement du territoire dans le cadre de la lutte contre le Covid-19

Mir kommen elo zum nächste Punkt vum Ordre du jour, dem Projet de loi 7679, enger Upassung vum Fonctionnement vun den öffentlechen Informationssitzungen am Kader vun der Covid-19-Pandemie. D'Riedezäit ass nom Basismodell festgelegt. An ech ginn d'Wuert un d'Rapportrice vun dësem Projet de loi, d'Madamm Semiray Ahmedova. Madamm Ahmedova, Dir hutt d'Wuert.

Rapport de la Commission de l'Environnement, du Climat, de l'Énergie et de l'Aménagement du territoire

■ **Mme Semiray Ahmedova (déi gréng), rapportrice.**- Här President, Här Minister, léif Kolleginnen a Kollegen, mir hunn an dëser ongewéinlecher Situatioun vill temporär Mesurë votéiert, déi eis erlaabt hunn, dës sanitär Kris esou gutt wéi et nëmme geet ze meeschteren.

(M. Mars Di Bartolomeo prend la présidence.)

Haut stellen ech lech de mëndleche Rapport vir zu engem Projet de loi, deem eis soll erlaben, d'Biergerbedeelegung an de landesplanerische Prozeduren ze garantéieren, och am Kontext vun der aktueller sanitärer Kris.

Duerch déi zäitbegrenzte Mesuren, déi dës Projet de loi mat der Nummer 7679 virgesäit, erlabe mer dem Landesplanungsminister, Informationsreunioune mam Public iwwer Visiokonferenz ze organiséieren. Domadder passe mir d'Landesplanungsprozeduren där aktueller sanitärer Situatioun un.

Eisen Territoire, d'Lëtzebuerger Land, dat ass de Buedem, op deem mir schaffen a wunnen, eis beweegen an eis Fräizäit verbréngen. Deen Territoire ass eng limitéiert Fläch, déi mer nëmmen eemol kënne verplangen an déi zur gläicher Zäit eise sozialen, ekonomieschen an ekologeschen Demandë muss gerecht ginn.

Fir deem Defi entgéintzegoen, brauche mer eng kohärent a qualitativ orientéiert Landesplanung, déi eis déi néideg Richtlinn gëtt, fir d'Landesplanung harmonesch weider ze entwéckelen an dee Lëtzebuerger Buedem esou nohalte an effikass wéi méiglech ze notzen.

Bei der Entwécklung vun dëser Richtlinn ass et virun allem wichteg, d'Bevölkerung an d'Landesplanung matanzebannen, well et kennt u sech kee säi Quartier besser, wéi déi Leit, déi selwer do wunnen. De Public ass en essenzielle Partner an engem qualitativen Planungsprozess, a seng Bedeelegung leet zu méi Informationsaustausch, méi Transparenz a besseren Decisiounen.

D'Landesplanungsgesetz vum 17. Abrëll 2018 gesäit vir, datt d'Biergerinnen an d'Bierger d'Chance kréien, hir Meenung ze soen, wann en neie Plan directeur sectoriel (PDS) oder e Plan d'occupation du sol (POS) ausgeschafft gëtt. Ënner anerem muss de Minister am Kader vun de respektive Prozeduren eng oder e puer Informationsreunioune fir de Public ofhalen. Fir ze assuréieren, datt dës Informationsversammlungen och am Kontext vun der sa-

nitärer Kris kënne stattfannen, gi mer dem Minister mat dësem Projet de loi d'Méiglechkeet, op Visiokonferenzen zrëckzegräifen.

De Projet de loi preziséiert och, ënner wéi enger Form de Public iwwer Visiokonferenz informéiert gëtt, nämlech bei der Publikatioun vum Depot vum Dossier um Internetsite vun de Gemengen, op den Affiché vun de Gemengen an och, wéi gewéinlech, an der geschriwwener Press.

Elo nach e puer Wuert iwwert den Oflaf vun den Aarbechten an der zoustänneger Chamberskommission. Op Propos vum Staatsrot bleift dëse Gesetzestext applikabel bis den 30. Juni 2021. Am initialen Text war eng méi fréi Echeance virgesinn, nämlech den 31. Dezember elo vun dësem Joer. De Staatsrot huet berechteterweis a sengem Avis vum 17. Novembe bemierkt, datt den Datum scho relativ no ass an datt et problematesch kéint ginn, wann ze vill zäitbegrenzten Dispositive gläichzäitig um Enn vum Joer oflafen.

D'Kommission huet och deenen anere Remarque vum Staatsrot Rechnung gedroen. Méi Detailler dozou sinn a mengem schrëftleche Rapport ze fannen.

An hirem Avis vum 20. Oktober 2020 begréisst d'Chambre de Commerce, dass d'Informationsprozedure bei der Erstellung vu PDSe a POSen un d'sanitär Ëmstänn adoptéiert ginn.

An hirem Avis vum 30. Oktober recommandéiert d'Chambre des Métiers, dass d'Biergerinnen an d'Bierger informéiert ginn, wéi ee Programm fir Videokonferenz soll benotzt ginn an och, ënner wéi engen Ëmstänn déi perséinlech Donnéeë veraarbecht ginn.

De Syvicol begréisst a sengem Avis vum 9. November dës temporär Moosnam, well si et erméiglecht, de gewéinlechen Oflaf vun de PDS- a POS-Prozeduren ze respektéieren.

Ech kommen elo zum Schluss vu mengem Rapport. Dës Projet de loi erméiglecht et, dass d'Prozedure beim Ausschaffe vum Plan directeur sectoriel oder Plan d'occupation du sol am Respekt vun de sanitäre Mesurë kéinte weiderlafen andeems mer d'Méiglechkeet schafen, Informationsreunioune iwwer Visiokonferenz ofzehalen. An deem Sënn ginn dës Projeten duerch déi aussergewéinlech Situatioun net blockéiert an d'Biergerbedeelegungen assuréiert.

Heimadder ginn ech dann natierlech och den Accord vun der grénger Fraktioun zu dësem Gesetzesprojet an ech soe jidderengem e grouse Merci, deem un dësem Projet matgewierkt huet, an och Merci fir d'Nolauschteren. Merci.

Plusieurs voix.- Très bien!

■ **M. Mars Di Bartolomeo, Président de séance.**- A merci och der Madamm Rapporteur. Den éischten ageschriwwene Riedner ass den Här Jean-Paul Schaaf. Här Schaaf, Dir hutt d'Wuert.

Discussion générale

■ **M. Jean-Paul Schaaf (CSV).**- Här President, léif Kollegen, de Mark Twain sot eemol: „Eng Ried, eng gutt Ried, déi soll e gudden Ufank hunn a e gudde Schluss, an déi zwee solle méiglechst no beienee leien.“ Bei der Riedezäit, déi mer zousteet, ass dat jo kee Problem. Ech fänken dann duerfir direkt mam gudden Ufank un: Ech wëll der Rapportrice Merci soe fir den ausféierleche schrëftleche souwéi mëndleche Rapport.

Mat deem Gesetz vun haut gëtt eebe séchergerstellt, dass och a Coronazäiten d'Biergerbedeelegung am Kader vum Ausschaffe vun de POSen an de POSen, wéi se fachlech heeschen, weider Bestand huet. Hei muss ee soen: Gott sei Dank hu mer déi modern Technik, déi et iwwerhaupt méiglech mécht, dass d'Bierger hei net ëm hiert Mätsproocherecht beschnidde ginn, mee dass se weider kënne agebonne ginn, wann et drëms geet, wann hire Liewensraum nei gestalt a verplangt gëtt.

Et ass duerfir e Gesetz am Sënn vun de Bierger, well et d'Informatioun garantéiert an d'Mätsproocherecht sécherstellt, a well och déi Projeten duerch de Bléck vun de Leit a vun de Bierger verbessert a verstanen kënne ginn, an doduerch och ugeholl an matgedroe gi vun de Leit alleguer. Dat ass enorm wichteg!

Et wier duerfir an deem Kontext interessant, Här Minister, wann Der eis vläicht herno kéint soen, wéi eng dann zum Beispill déi POSen sinn an deem Zäitraum, fir deem dat Gesetz hei elo leeft. Den 30. Juni 2021 ass d'Deadline, duerno ass et natierlech erëm en präsentiel méiglech, mee bis dohinner wäerte jo sécher Projeten ënnerwee sinn ... wann Der eis géift soen, wéi eng dass dat sinn.

Ech hunn op alle Fall am Rapport d'activité vun 2019 vun Ärem Ministère gelies, dass de POS Lycée Nordstad an der Prozedur ass. Do géif et mech natierlech besonnesch interesséieren ze wëssen, wou Der dann do mat de Planungen dru sidd.

Mir hunn haut de Mëtteg eigentlech dräi Haapttheemen um Ordre du jour. Och no véier Stonne muss ee

feststellen, dass et awer ganz weesentlecher sinn. Et ass iwwert d'Crise sanitaire rieds gaangen, duerno iwwert de Klimaschutz an elo si mer bei der Landesplanung. Bei deem unhalende Wuesstum, dee mer am Land hunn, wäert d'Landesplanung ee vun de wichtigste Politikfelder iwwerhaupt si fir dës klengt Land. An dozou gehéieren natierlech d'Plan-sectoriellen, déi no siwe Joer an der Couveuse elo endlech - et ass zwar ee Wuert, wat inflationär an de Joren 2014 an 2015 vu Regierungsmembere benotzt ginn ass, ech dierf et awer trotzdem och haut eng kéier benotzen -, op der leschter Ligne droite ukomm sinn a geschwënn a Kraaft kënne trieden. Mir begrëssen dat, well déi Pläng fir jiddwereen am Land an och fir d'Gemenge wichtig sinn, och fir hir Rechtssécherheet.

Ech weess, vu wat ech do schwätzen, well ech als Buergermeeschter vun Ettelbréck um Verwaltungsgericht war weinst Verweigerung vun enger Baugeneemegung. Ech wëll lech dat Beispill just erzielen: Ech hunn eng Autorisatioun net ginn, well se contraire zum Projet de plan sectoriel « transport » ass. De Riichter huet do festgestallt, dass déi Projekte keng rechtlech Verbindlechkeet, also keng Valeur hätten, mee de Moment just de Stadium vun enger politescher Absichtserklärung - dat ass schonn zënter Joren esou -, an domat wier dat keng Rechtsgrondlag, fir eng Baugeneemegung ze verhängen.

Aus där Nummer sinn ech just erauskomm, well mer an der Partie écrite vum neie PAG vun der Stad Ettelbréck eng Neidefinitioun haten, déi eeben dann d'Strooss gehalen huet, soss géif elo um Tracé vun der Verbindung vum Contournement Ettelbréck-Feele gebaut ginn. Dat wollt ech lech just soen.

Duerfir sinn déi PDSe wichteg, an et ass wichteg, dass se kommen, an der Landesplanung dann och aus dem Stadium vun der Iddi eraus zur Realitéit verhëllefen.

A wann ech vu Landesplanung schwätzen, just nach eng Fro zum Schluss: Do gëtt et jo och nach de Programme directeur d'aménagement du territoire, a wann herno nach Zäit ass, da sot eis och nach, wéi dat weidergeet.

Voilà, a fir dann erëm op mäin Agangssaz zrëckzekommen - e gudden Ufank, e gudde Schluss -: De gudde Schluss ass den Accord vun der CSV-Fraktioun fir dës Projet.

Ech soen lech Merci.

■ **M. Mars Di Bartolomeo, Président de séance.**- Dat ass wierklech eng gutt Nouvelle. Merci dem Här Schaaf. An nächsten ageschriwwene Riedner ass den Här Max Hahn.

■ **M. Max Hahn (DP).**- Merci, Här President. Ech weess zwar net, wat de Mark Twain dozou seet, wann dee gudden Ufank an dee gudde Schluss quasi matenee verschmelzen an et dertëscht e Vakuum gëtt, nämlech näischt. Ech hunn nämlech dem Rapport vun der Rapportrice Semiray Ahmedova näischt bäizefügen a géif mech da just drop begrenzen, hir Merci ze soe fir hir zwee Rapporten, an dann heimat och den Accord gi vun der Fraktioun vun der Demokratescher Partei.

Plusieurs voix.- Très bien!

■ **M. Mars Di Bartolomeo, Président de séance.**- Merci dem Här Hahn. An da kënnt d'Madamm Hemmen drun.

■ **Mme Cécile Hemmen (LSAP).**- Jo, merci, Här President. Merci och der Rapportrice. Si war ganz komplett, deem ass wierklech näischt bäizefügen.

(M. Fernand Etgen reprend la présidence.)

Mir begrëssen natierlech, dass dës Projet drop ausgerichtet ass, dass d'Biergerbedeelegung hei héichgehal gëtt an dass d'Prozeduren net blockéiert ginn, wéi si dat och richtig gesot huet. A mir gi selbstverständlech den Accord vun eiser Fraktioun. Merci.

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci villmools, Madamm Hemmen. An da wier et um Här Fred Keup.

■ **M. Fred Keup (ADR).**- Jo, merci, Här President. Merci och der Rapportrice fir dee ganz prezise Rapport.

Et ass mer awer elo grad eppes agefall, wann ech dat hei esou kucken: Also mir fannen dat natierlech ganz gutt, wann d'Biergerbedeelegung och an dësen Zäiten héichgehal gëtt an esou Saachen dann duerch nei Technologien awer erméiglecht ginn. Ech wollt awer kuerz soen, einfach fir eng kéier e Gedankenustouss doriwwer ze ginn: Wann haut um Niveau vun de Gemengen esou Versammlungen organisiert ginn, da gëtt dat normalerweis an den Zeitungen publizéiert, op der Internetsäit vun der Gemeng, eventuell mat Affichen. Do kéint ee sech vläicht eng kéier iwwerleeën ... - meng Erfahrung ass nämlech, dass ganz vill Leit déi Saacheguer net matkréien, well haut vill Leit keng Zeitung méi liesen an net onbedéngt op d'Internetsäit vun der Gemeng ginn. Dat ass vläicht eng Ännerung par rapport zu virun 20 Joer, wou all Mënsch d'„Lëtzebuerger Wort“ oder d'„Tageblatt“ gelies huet vun

der éischter bis zur déi leschter Säit. An dat ass leider schued, dass vill Leit déi Saache guer net matkréien.

Voilà! Fir de Rescht stëmme mir hei mat Jo. Merci.

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci villmools, Här Keup. An de leschten ageschriwwene Riedner ass den Här Marc Goergen.

■ **M. Marc Goergen (Piraten).**- Merci, Här President. Merci der Madamm Semiray Ahmedova fir dee gudden Rapport. A mir stëmme mat Jo.

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci villmools, Här Goergen. D'Regierung huet d'Wuert: den Här Minister fir Landesplanung Claude Turmes.

Prise de position du Gouvernement

■ **M. Claude Turmes, Ministre de l'Aménagement du territoire.**- Och ech wäert mech relativ kuerz halen. Ech wëlt der Madamm Rapportrice Semiray Ahmedova villmools Merci soe fir hire Rapport. Ech mengen, mir hunn e klengen Territoire. Et gëtt e gewëssen Drock op deem Territoire, dat heescht, mir mussen dat gutt plangen. Ech soen och nach dem Jean-Paul Schaaf Merci, dass en d'Wichtigkeet vun der Landesplanung hei esou erausgestrach huet. A wa mer natierlech elo an dëse Krisenzäite sinn an net dat kënnen maachen, wat mer eigentlech wëlle maachen - de Bierger maximal abannen do-duerch, dass mer Biergerversammlunge maachen -, dann ass et natierlech wichtig, dass mer eis elo heiriwwer d'Méiglechkeet ginn, fir se eebe virtuell, iwwer Visiokonferenzen, matanzebannen.

An ech mengen, dass d'Madamm Ahmedova e gudden Slogan fonnt hat, wéi se gesot hat: „Kee kennt de Quartier besser wéi déi Leit, déi do wunnen.“ An ech mengen, et ass och mir wichtig, dass d'Bierger eebe matagebonne ginn.

Da waren nach eng oder zwou Froen, déi ech dann an engem och géif beäntweren. Bei de POSen ass deen, deen elo eventuell nach virum Summer usteet, effektiv dee vum Lycée Nordstad, wat, mengen ech, eng wichteg öffentlech Infrastruktur ass fir d'Nordstad.

Ech mengen, mäi Kolleeg, de François Bausch, huet do schonn e Gesetz deposéiert. Do ginn et och nach Diskussiounen ronderëm d'Terrainen: Mir sinn amgaangen, do och mat de Propriétaires ze kucken, ob mer eis eens ginn, an dann - déi Pläng si relativ wäit gedigen - kënnen mer och de POS maachen, fir eeben de Jonken do uewen an der Nordstad an doruwwer eraus eng gutt Infrastruktur ze ginn.

Fir déi Leit, déi do uewe kënneg sinn: Dee Lycée ass am Moment éischter an engem Containergebai, e platzt zimmlech aus allen Néit. Duerfir ass et wierklech wichtig, dass mer do virukommen.

D'Plan-sectorielle sinn och ugeschwat ginn. Mir hunn elo nach eng Kéier eng kleng Navette eriwuer bei de Staatsrot ... - ech hoffen, dass mer déi och relativ schnell zrëckkréien. An dann ass et effektiv esou, dass no ville Joren a vill Aarbecht iergendwann ufank d'nächst Joer déi Plan-sectoriell Realitéit gi fir de Logement - wat wichtig ass, well an deene Plan-sectoriellen, do geet et dann ëm 30 % Logement abordable, an net méi ëm 10 % op deene grousser Flächen, wou gebaut gëtt.

Ech mengen, beim Transport ass et wichtig - wéi Dir, Här Schaaf, och gesot hutt -, dass do net matzen op enger wichtiger Infrastruktur awer op eemol nach e Schapp oder en Haus oder eng Hal steet, an dann eventuell eng wichteg Infrastruktur awer net kéint gebaut ginn.

Natierlech och wichtig fir eis Economie sinn déi nei Zone-d'activitéen, wou ech och mam Franz Fayot dru schaffen, fir dass mer eng gutt Method hunn, fir dat duerno schnell ëmzesetzen.

An dann ass de Plan sectoriel « paysages » natierlech och ganz wichtig, eebe fir eis schéi Landschaften. Ech mengen, déi leschte Kéier hate mer mam André Bauler heiriwwer rieds, och iwwert déi Konventioun, fir eis schéi Landschaften hei zu Lëtzebuerg ze schützen.

Et ass natierlech och wichtig, dass déi Plan-sectoriellen elo kommen, well mer ganz vill PAGEn hunn, déi elo mussen definitiv ginn, an do ass effektiv e bëssen e Flou juridique. An duerfir wier et gutt, wann déi Plans sectoriels esou schnell wéi méiglech géife kommen.

Zum Plan directeur: Mir sinn amgaangen, doru ze schaffen. Vläch kann ech do och ufangs des Joers eng Kéier an der Kommissioun méi an den Detail goen. Dat huet och e Lien mat deem Concours dédié, dee mer elo lancéiert hunn iwwer „Luxembourg in Transition“. Mir hunn och mëttlerweil Bureau-d'étuden, déi eis hëllefen, dat auszeschaffen. An ech kann lech vläch de méi detailléierten Aarbechtplang dann eng Kéier an der Kommissioun duerstellen.

Villmools merci och fir déi breet Ënnerstëtzung, dass mer d'Bierger hei kënnen matabannen. Ech soen lech Merci.

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci villmools dem Här Minister Claude Turmes. D'Diskussioun

ass elo ofgeschloss. Mir kommen elo zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 7679. Den Text steet am Document parlementaire 7679⁵.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 7679 et dispense du second vote constitutionnel

Fir d'éischt de Vote électronique fir déi perséinlech Stëmmen.

Duerno maachen ech den Appel nominal fir déi, déi wëllen e Vote par procuration ofginn.

Appel nominal (votes par procuration)

Domadder ass dëse Projet de loi eestëmmeg mat 60 Jo-Stëmmen ugeholl.

Ont voté oui: Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp (par Mme Martine Hansen), MM. Emile Eicher (par Mme Octavie Modert), Félix Eischen (par M. Michel Wolter), Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies (par Mme Diane Adehm), Georges Mischo (par M. Paul Galles), Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler et Michel Wolter;

MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff, Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer;

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Claude Haagen, Mmes Cécile Hemmen et Lydia Mutsch;

Mme Semiray Ahmedova, MM. Carlo Back, François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché et M. Charles Margue;

MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup et Roy Reding;

MM. Sven Clement et Marc Goergen;

MM. Marc Baum et David Wagner.

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Et ass also esou decidéiert.

7. 7661 - Projet de loi portant introduction d'une prime unique pour la promotion de l'apprentissage dans le domaine de la formation professionnelle

Den nächste Punkt um Ordre du jour vun haut ass de Projet de loi 7661 iwwert d'Aféierung vun enger Léierprimm am Kader vun der Formation professionnelle. D'Riedezäit ass nom Basismodell festgeloegt. An d'Wuert geet elo direkt un de Rapporteur vun dësem Projet de loi, den honorabelen Här Claude Lamberty. Här Lamberty, Dir hutt d'Wuert.

Rapport de la Commission de l'Éducation nationale, de l'Enfance, de la Jeunesse, de l'Enseignement supérieur et de la Recherche

■ **M. Claude Lamberty (DP), rapporteur.**- Merci, Här President. Här President, léif Kolleginnen a Kolleegen, d'Covid-19-Pandemie huet eis alleguer, a besonnesch och d'Entreprises, op eng haart Proff gestallt - a si stellt se och haut nach virun deelweis ganz grouss Eerausforderungen.

Ugefaang mam Lockdown am Fréijoer, wou se staark gelidden hunn, bis hin zu haut, wou mir nach laang net iwwert de Bierg vun der Pandemie sinn a vill Leit sech an de Betriber Suergen a Gedanken ëm d'Zukunft vu sech selwer an natierlech och vun de Betriber maachen.

Nieft den Entreprisë selwer hunn awer och déi jonk Léierbouwen a Léiermeedercher mat der aktueller Situatioun ze kämpfen, dat, well dach eng gewëssen Unsécherheet ze spiere war an och nach ëmmer ass, an déi Jonk sech d'Fro stellen, ob se mat hirer kuerz- a mëttelfristeger Zukunft ausgesäit.

Ech hunn a mengem Beruff als Enseignant am Bouneweger Lycée all Joer Jonker begéint, déi, nodeem se sech oft iwwerhaapt emol d'Fro gestallt hunn, wat fir ee Beruff se da wëlte maachen a wéi ee Beruff fir si dee richtige wier, an der nächster Etapp ëmmer ganz opgereggt waren, ob se dann och eng Plaz als Léierbouf oder Léiermeedche géife fannen. An ech kann lech versécheren, dass d'Freed ëmmer duebel grouss war, wa se bis d'Confirmatioun vum jeeweilege Patron am Grapp haten, dass se d'Léier am Betrib kéinten ufänken.

Dat ass fir all Jonken e wichtige Schrëtt a sengem Liewen, e Schrëtt an d'Welt vun der Aarbecht, e Schrëtt an d'Welt vun nach méi erwuesse ginn an haaptsächlech och nach méi selbstständeg ginn.

Wou läit dann elo genee d'Eerausforderung an dësem spezielle Corona- oder Covidjoer? Huele mer e konkret Beispill: e Jonken, deen eng Formatioun -

ech soen elo einfach emol als Agent de voyage - ufänke wollt. Während den theoreetischen Deel vun der dräijäreger Formatioun am Lycée enseignéiert gëtt, verleeft de prakteschen Deel an enger Entreprise. Déi éischt Eerausforderung ass et, eng Reesagence ze fannen, déi en ophëlt, an dat ass an dësen Zäite schwéier genuch. Dann ass een an deem Secteur mat de weltwäite Restriktiounen a Reesverbuer konfrontéiert. Ënnert deenen Ëmstänn ass et natierlech och verständlech, dass et fir d'Reesagenten dëst Joer net déi éischt Prioritéit ass, vill nei Léierbouwen oder -meedercher ze forméieren.

Fir de Jonken an eise Beispill ass dat allerdéngs e grouss Problem: Wann e bis Enn des Joers keng Léierplaz huet, muss e seng Ausbildung bis op Weideres op Äis leeën. Dem Code du travail no muss e Contrat d'apprentissage nämlech tëschent dem 16. Juli an dem 1. November vum selwechte Joer ënnerschräwe ginn. An obwuel d'Deadline am Kader vun der Coronapandemie op den 31. Dezember verluecht gouf, besteet fir eise jonke Kandidat e Risk, dëst Joer keng Léierplaz ze fannen.

Net just am Tourismussecteur stelle sech déi doten Eerausforderungen, mee ech mengen, dat Beispill huet eng Kéier illustréiert, wou de Problem läit. Genee wéi eise jonke Kandidat fir Agent de voyage ginn et sécher nach ganz vill aner jonk an och manner jonk Leit, déi hir Léier vläch net wéi geplangt konnten ufänken.

D'Coronapandemie huet awer net just Repercussioune fir déi Jonk, déi dëst Joer mat hirer Ausbildung wollten ufänken, mee och fir déi, déi schonn een oder zwéi Joer mat hirer Léier amgaang waren. Während dem Lockdown waren d'Entreprisë gezwongen, hir Aktivitéiten erfrozeschrauwen oder souguer komplett zouzemaachen an hunn dowéinst ganz oder zum groussen Deel hir Employéen an de Chômage partiel geschéckt. Och d'Léierbouwen an d'Léiermeedercher hu gréisstendeels missen doheem bleiwen a konnten hir Ausbildung um Terrain net weiderféieren.

Et goufe Fäll, wou de Contrat d'apprentissage huet missen annulléiert ginn, an d'Léierbouwen a -meedercher stoungen da virun engem groussen Problem: Wou soll ech elo en neie Patron fannen? Wéini kann ech meng Léier weidermaachen? Wëllt iwwerhaapt elo nach iergendee Betrib mech astellen? Wat geschitt, wann ech keng nei Plaz fannen? Dat alles si berechtegt Froen, déi sech vill Léierbouwen a Léiermeedercher dëst Joer gestallt hunn. Iwwregens ass et hei wichtig ze ënnersträichen, dass et net just ganz Jonker betrëfft, mee natierlech och Erwuessemer.

Här President, d'Zil vun dësem Projet de loi ass et, déi Entreprises ze ënnerstëtzen, déi hir Aktivitéiten an hir Verantwortung am Apprentissage och an der Kris wëllen oprechterhalen oder souguer ausbauen. Engersäits sollen d'Betriber mat enger Prime unique derzout incitéiert ginn, nei Apprentien anzustellen, anerersäits geet et drëm, déi Entreprises ze belounen, déi bereet sinn, esouguer méi Apprentien opzehuele wéi déi Jore virdrun. Dobäi kënnen et natierlech nei Apprentië sinn oder Apprentien, déi en neie Kontrakt brauchen, well hire leschten am Kader vun der Kris leider gekënnegt gouf.

Wichtig ze betounen ass, dass och déi Betriber vun der Primm kënnen profitéieren, déi hir Apprentië während der Kris weider forméiert hunn. Jo, et wier eng Katastroph, wann d'Léierbouwen a -meedercher hir Léier wéinst der Kris net ofschléisse kéinten, an dofir läit dëse Projet mir och immens um Häerz. D'Zil ass et, dass och Apprentien, déi hire Patron verluer a soumat keng Léierplaz méi hunn, séier eng nei Plaz fannen, fir hir Léier kënnen ofzeschléissen. An dofir beloune mir mat dësem Gesetz déi Betriber, déi esou eng Reprise méiglech maachen.

D'Regierung huet zesumme mat de Sozialpartner e Wee definéiert an duerno ausgeschafft, soudass am Endeffekt nëmme Gewënner bei dësem Modell erauskommen. E ganz wichtige Schlëssel, e wichtige Message ass d'Philosophie hannert dësem Gesetz: motivéieren an encouragéieren.

D'Betriber gi via Subventiounen belount, déi Jonk hunn eng Zukunftsperspektiv an d'Gesellschaft huet hei hir Verantwortung vis-à-vis vun den zukünftege Generatiounen gewisen.

En extra Ureiz gëtt iwwregens geschafen, wann d'Betriber méi Postes d'apprentissage kreéieren, wéi se dat déi lescht Jore gemaach hunn. Och deen Effort do gëtt belount: Méchs de als Entreprise méi Plazen op, gëtt dat vu staatlecher Säit och méi subventionéiert.

Et handelt sech insgesamt ëm eng temporär finanziell Hëllef, déi ënner verschiddene Krittären ausbezuelt gëtt. Fir déi genee Konditiounen erlaben ech mer hei, op mäi schrëftleche Rapport anzugeen, respektiv ze verweisen.

D'Demandé fir d'Primme kënnen bis de 15. Juli 2021 gemaach ginn. Fir all Kontrakt, deen de 15. Juli 2020 leeft, gëtt et 1.500 Euro, fir all neie Kontrakt, deen ab dem 16. Juli 2020 ënnerschräwe gëtt, gëtt et 3.000 Euro. 5.000 Euro kënnen bei enger Reprise vun engem Kontrakt, dee virdru gekënnegt gouf,

ugefrot ginn - d'Konditioun ass hei allerdéngs, dass deen zënter dem 24. Juni net méi wéi zweemol gekënnegt gouf. D'Ziel vun de Reprise ass also op zwou limitéiert.

D'Primm vu 1.500 oder 3.000 Euro kann awer och nach eng Kéier ëm 1.500 Euro pro Kontrakt eropgoen, wann de Betrib d'selwecht vill oder souguer méi Apprentië geholl huet wéi an der Moyenne déi dräi Jore virun der Demande vun der Primm. Fir all weider Detailler dozou verweisen ech och op mäi schrëftleche Rapport.

Da kommen ech kuerz zu den Avisen. De Staatsrot huet de Projet analyséiert a verschidden Observatiounen a Recommandatiounen eraginn, déi och vun der Kommissioun éischters diskutéiert an zweetens ugeholl goufen. Och d'Chambres professionnelles begreifen de Gesetzesprojet an hu just vereenzelt Bemerkungen gemaach an déi eng oder aner Klarifikatioun gefrot.

Fir déi genee Ännerungen an den Artikelen verweisen ech och op dëser Plaz nach eng Kéier op de Commentaire des articles am schrëftleche Rapport.

Domat hunn ech de Kader vun deem Gesetz, mengen ech, eng Kéier definéiert. Ech soen lech Merci fir d'Nolasschten a ginn natierlech den Accord vun der DP-Fraktioun.

Plusieurs voix.- Très bien!

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Ech soen dem honorabelen Här Rapporteur Claude Lamberty villmools Merci a ginn d'Wuert direkt weider un den éischten agedroene Riedner, déi honorabel Madamm Martine Hansen.

Discussion générale

■ **Mme Martine Hansen (CSV).**- Merci, Här President. Ech soen dem Rapporteur och villmools Merci fir säin ausféierleche Rapport, an ech mengen, do brauch ech definitiv net méi an den Detail ze goen.

Dir Dammen an Dir Hären, wéi ech op der Uni war a wéi ech mäi Virdiplom gemaach hunn - schonn eleng, wann een dat Wuert seet, da weess een, datt et schonn eng relativ laang Zäit hier ass -, ...

(Hilarité)

... do hat ech ee Fach, an dat huet Landtechnik geheescht. An dee Proff, dee mer do haten, deen huet op der technescher Uni fir Maschinnebau a Flugzeugtechnik enseignéiert, an deen ass dervunner ausgaang, datt mir alleguer déi technesch Zeichnungen an Ofkierzunge géife kennen, mee dat hu mer natierlech net gemaach! An ech hunn dat Fach geléiert an hu probéiert, mer dat esou am Kapp ze erklären, datt ech et och géif verstoen. An ech sinn dunn och esou an den Examen gaangen, dat war e mëndlechen Examen, an do krut ech d'Differenzialgetriber - ech hunn eng Kleng behalen, well ech weess nach ëmmer, datt ech dat krut.

Ech hunn dem Monsieur dat och esou erkläert, wéi ech mer dat a mengem Kapp erkläert hunn: datt dat esou géif dréien, datt eeben herno dee banneschte Pneu géif manner séier dréie wéi dee baussechten - also der Erklärung no huet et fonctionéiert.

U sech war de Monsieur och zefridde mat mer, an du koum en awer op déi glorriich Iddi, mer e Modell ze weisen, wou den Trakter esou opgeschnidde war a wou ech dat hätt missen do erklären. Ech hunn och iergendwéi eppes erkläert an ech hunn den Examen och gepackt. Ech hunn awer realiséiert, datt ech definitiv an der Praxis eng Null doranner wier. A genau déi Praxis ass awer dat, wat d'Schüler, virun allem d'Schüler an der Berufsausbildung, brauchen. Theorie eleng bréngt absolutt guer näischt!

D'Schoul kann een Deel vun där Praxis maachen an d'Schoul mécht dat och. D'Schoul huet Atelieren, do kënnen d'Schüler üben. Mee d'Schoul an d'Atelieren, déi kënnen ni ee Betrib an déi reell Welt ersetzen. Mir brauche fir d'Berufsausbildung Betriber, wou de Léierjong, d'Léiermeedchen d'Praxis am Alldag erlieft, wou se d'Routine kréien, wou et och emol Stress gëtt, wou se mam Client mussen eens ginn. A genau déi Betriber, déi hunn awer elo an der Covidzäit staark gelidden an hunn elo ganz aner Prioritéiten, wéi onbedéngt auszebilden.

An duerfir begrëisse mer et wierklech, datt dës Betriber dofir ënnerstëtzt ginn, datt se kee Léiervertrag opléisen, datt se nach nei Léiervertrag maachen, well mir brauchen dat onbedéngt fir d'Ausbildung vun eise jonke Leit.

Ech hunn awer nach e klengen Denkestouss: D'Berufsausbildung huet och Schüler, déi net am Concomitant sinn, mee déi a Stagë sinn an déi op zéng Woche Stage ugewise sinn. An och hei ginn et Betriber, déi Problemer hunn an déi net onbedéngt elo interesséiert sinn, Stageplazen opzemaachen. Et ginn Ausbildungen, wou Stageplaze feelen. Och hei wär et wichtig, datt dës Betriber zousätzlech géife motivéiert ginn an datt dee Règlement grand-ducal, deen do ass, fir deene Betriber eng Bähëllef ze ginn, och eventuell kéint ugepasst ginn.

Da wëll ech awer soen: Den Här Rapporteur huet gesot, mir hätten d'Avisen am Detail duergeséier.